

2. Radchenko A. M. Social networks in the tourism of Ukraine / A. M. Radchenko // Geography and tourism. – 2012. – Vol. 22. 119–126 p.
3. Bozhko L. D. The Internet as a medium of social communications in tourism / L. D. Bozhko // Bulletin of the Kharkiv State Academy of Culture. – 2011. – Vol. 32. – 245–254 p.

Тамара Головіна

Науковий керівник: к. п. н. Ковальчук Н. П.

ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ

На даному етапі розвитку суспільства актуальним стає питання моральної культури сучасної молоді, яка є далекою від високого рівня. Цинізм, грубощі у спілкуванні з дорослими та ровесниками, жорстокість, – усе це їй притаманне. В нашому суспільстві сьогодні панує культ насильства і усе це цілеспрямовано «вбивається» у свідомість і підсвідомість дітей.

В педагогічній літературі питання морального виховання знаходило своє відображення в дослідженнях О. С. Богданової, Б. Т. Ліхачова, С. Г. Карпенчук та ін., в яких виявляється сутність основних понять теорії, наводяться шляхи подальшого розвитку принципів, змісту, форм та методів.

Проблема відродження моральної культури та духовності підштовхують вітчизняну педагогічну думку до нового осмислення таких понять, як моральність, моральна культура та моральні цінності.

На думку С. Г. Карпенчук поняття «моральність» – охоплює моральні погляди, переконання, почуття, стосунки, поведінку людей [1, с. 56].

Моральна культура формується на основі моральної свідомості, яка є результатом морального виховання.

Моральне виховання – це виховна діяльність школи і сім'ї, що має на меті формування стійких моральних якостей, потреб, почуттів, навичок і звичок поведінки на основі засвоєння ідеалів, норм і принципів моралі, участь у практичній діяльності. В свою чергу, моральна свідомість – це одна із сторін суспільної свідомості, яка у вигляді уявлень і понять відображає реальні відношення і регулює моральний бік діяльності людини [2, с. 57].

Під моральним вихованням підлітків ми розуміємо цілеспрямоване устремління їх до наполегливого засвоєння та послідовного впровадження в життєдіяльність загальнолюдських духовно-моральних цінностей; гуманності – у вигляді доброти, співпереживання, милосердя, надання допомоги тим, хто її потребує; ідеї миру – у вигляді співіснування людей,

народів, держав без насилля, в дружбі і взаємовигідному співробітництві; патріотизму – у вигляді любові до власного дому, близьких людей, до рідного краю, до Вітчизни – України, а також формування в них таких якостей, як совість, чесність, справедливість, порядність.

Розвиток моральної культури підлітків характеризується відносною самостійністю, національною самобутністю, гуманістичною спрямованістю, єдністю національного і загальнолюдського.

Сьогодні важливого значення в моральному вихованні надається національним традиціям, цінностям, ідеалам українського народу, зумовленим історичними, економічними умовами, відображуючи реальні відносини між людьми. Важливим орієнтиром в цьому напрямі є нова концепція виховної роботи. В ній відображене як основне завдання гуманізації виховання формування моральної культури. В умовах перевантаження навчальної програми сучасної української школи особливу роль у формуванні моральної культури підлітків відіграє позаурочна діяльність. Вона містить значний потенціал активних форм, методів, засобів і прийомів роботи. Дуже важливим є проведення виховних годин, які не тільки дають певне коло знань у моральній сфері, а й активно залучають їх до духовних скарбів нашого народу. При проведенні виховних годин доречно використовувати весь арсенал відомих методів виховання: настанови через пояснення, переконання, бесіди, аналіз проблемних ситуацій, методичні й рольові ігри, драматизацію, метод незакінчених речень, спільне читання або перегляд кінострічок з обговоренням, малювання, ведення особистих щоденників, виконання спеціальних домашніх завдань.

Особливу цінність у справі морального виховання підлітків крім виховних годин грають й інші форми позакласної та позашкільної виховної роботи. Це такі як: тематичні вечори, вечори запитань і відповідей, конференції, тижні різних предметів, конкурси, олімпіади, фестивалі, гуртки, екскурсії, походи, класні години (про які вже було сказано), читання художньої літератури, тощо.

Важливо звернути увагу й на святкування дат народного календаря, яке має місце у моральному вихованні. Народний календар – це система історичних дат, подій, спостережень за навколишньою дійсністю, народних свят, інших урочистостей, які відзначаються протягом року; це енциклопедія знань про життя людей, їх побут, спосіб життя, виховну мудрість, природні явища. Виховання моральності пов'язане з необхідністю уважного ставлення до індивідуальних «духовних святинь» кожного учня. Тобто невтручання в його духовний світ, розуміння та створення реальних умов для духовно-морального самоствердження учня. Допомоги підростаючому поколінню адаптуватися до нових умов, ознайомити його зі світовими художніми, моральними, культурними цінностями, розкрити багатство досягнень людського духу – ці завдання повинна розв'язати сучасна українська школа.

Список використаних джерел:

1. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник. – К. : Вища шк., 1997. – 136.
2. Журба К. Виховання духовної культури підлітків // Шкіл. Світ. – 2004. – № 34. – 231.

Володимир Гонтковський

Науковий керівник: к. п. н., доц. Шевчук О. М.

**ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

В умовах освітніх реформ особливого значення в професійній освіті набула інноваційна діяльність, спрямована на впровадження різних педагогічних нововведень. Вони охопили всі сторони дидактичного процесу: форми його організації, зміст і технології навчання, навчально-пізнавальну діяльність.

До інноваційних технологій навчання відносять: інтерактивні технології навчання, технологію проектного навчання і комп'ютерні технології.

Інтерактивний означає здатність взаємодіяти в режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або ким-небудь (наприклад, людиною). Звідси можна зробити висновки, що інтерактивне навчання – це, насамперед, діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія студента та викладача, соціального працівника та клієнта чи клієнтів.

О. Пометун та Л. Пироженко трактують інтерактивне навчання як спеціальну форму організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Сутність інтерактивного навчання у тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії усіх учнів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють [1, с. 9].

Інтерактивні техніки, зазначає Т. Румянцева, забезпечують взаємодію та власну активність учасників під час динамічного навчального процесу. Інтер (лат. *inter*) – префікс, що означає перебування поміж; актив (лат. *actus*) – приводжу в рух. Інтерактивний – рух, що відбувається між об'єктами: зовнішніми – між окремими людьми, внутрішніми – рух, активність, яка відбувається в самій людині і яка призводить до змін її